

Lumoko auzotarrak I
Gernika-Lumo, Bizkaia

Aurkibidea

Biografia

Lumoko hainbat auzotarrekin egindako grabazioa

Zintak

GER-011

- **Proiektua:** Lumoko historia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Zarrabeitia, Alberto
- **Data:** 1994-01-01
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Bedeinkatutako gurutzeak soroetan

- **Erref:** GER-011/002

- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:00:27. **Bukatu:** 00:01:16
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Erramu egunean meza egoten zen. Gurutzeak egiten ziren ereinotzarekin eta, bedeinkatu ostean, soroetan ipintzen ziren.

2. Ur bedeinkatu ontziak etxean

- **Erref:** GER-011/004
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:01:57. **Bukatu:** 00:02:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>Garai batean etxeetan ur-bedeinkatu ontziak egoten ziren. Norbait oso gaixorik zegoenean, abadeari deitzen zitzaion, gaixoa konfesa zedin.</p>

3. Santa Kurutz eguneko errogatiba

- **Erref:** GER-011/006
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:06:33. **Bukatu:** 00:07:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Santa Kurutz egunean egiten zen errogatiba. Gero, pattarra eta ogi zatitxo bana banatzen ziren.

4. Gariaren inguruko lanak: ereitea eta jotzea

- **Erref:** GER-011/014
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:16:27. **Bukatu:** 00:18:43
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Garia jotzeko auzokoak elkartu egiten ziren, elkarri laguntzeko. San Lorentzo inguruan jotzen zen. Lehenengo azaoak egin, gero meta. Eskuz nola jotzen zen. Azaroan, garia ereiten zenean, afaría egiten zen lanak amaitutakoan: "galafaría". Txitxarroa jaten zen normalean.

5. Txarribodan gizonak gibela jaten eta emakumeak hesteak garbitzen

- **Erref:** GER-011/016
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:20:10. **Bukatu:** 00:21:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Txarriboda. Txerria hil aurretik lehenengo kopa bat hartzen zen. Gero, hil ostean, gibela jaten zen. Baratxuri zopa, gibela eta intxaurrak. Bitartean, emakumeak errekarra joaten ziren hesteak garbitzera.

6. Txerri-hiltzearen inguruko azalpenak

- **Erref:** GER-011/017
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:21:42. **Bukatu:** 00:23:33
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Txerri-hiltzearen inguruko azalpenak. Ilea nola erre. Gauean zer afaltzen zuten.

7. San Juan bezperako kanta

- **Erref:** GER-011/019
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 00:25:17. **Bukatu:** 00:25:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juan bezperako kanta: "San Juan bezpera gabien abadiak hasarretu zirenien...". Zapoak eta sugeak erretzeko esaten zuen kantak.

8. San Juan egunean lizarra balkoian

- **Erref:** GER-011/021
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:26:03. **Bukatu:** 00:26:57
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juan egunean lizarra ipintzen zen balkoian. Sortak egiten ziren landare gehiago sartuta (garia, baratxuriak...) eta, gero, bedeinkatu.

9. San Juanetako gurutzeak San Pedroetan erre

- **Erref:** GER-011/023
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:27:45. **Bukatu:** 00:29:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juanetako ohiturak. Erramua eta lizarra ipintzeko ohitura. Gero, San Pedro egunean etxeetako gurutzeak Gernikara eramaten ziren eta denak batera erre. Ondoren, erromeria egoten zen.

10. Garizuman musikarik ez

- **Erref:** GER-011/027
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:34:40. **Bukatu:** 00:35:23
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

Garizuma sasoiaren ez zen egoten musikarik Gernikan zazpi astez. Beste jairen bat Garizuma sasoiaren tokatzen bazen (San Jose eguna, adibidez), ez zen egiten erromeriarik.

11. Sasoi bateko jaiak; Santa Apolonia

- **Erref:** GER-011/028
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:35:23. **Bukatu:** 00:37:27
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Sasoi bateko jaiak. Santa Apolonia eguneko ospakizunak. Erromeria itzela. Aurreskua meza ostean. Zer gehiago egoten zen.

12. Zahagiaren "entierroa"

- **Erref:** GER-011/029
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:37:27. **Bukatu:** 00:38:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Plaza mutilak. Zahagia jaietan. San Pedro hirugarrenean zahagiaren "entierroa" egiten zen. Jaiaren amaiera izaten zen.

13. San Pedroetan "plaza mutilak" jaien arduradun

- **Erref:** GER-011/032
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:39:45. **Bukatu:** 00:42:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Dantza
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

San Pedrotxu eguna. Zahagi mutilak. Zahagiaren "entierroa" nola egiten zuten. Plaza mutilak izaten ziren jaiaren arduradun. Aurrekoa nola antolatzen zuten.

14. Jaietan ardo zahagia jartzeko ohitura

- **Erref:** GER-011/033
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:42:00. **Bukatu:** 00:42:48
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Ariatzan ere egoten zen zahagia. Hangoak etortzen zirenean, ardoa debalde izaten zuten; gero, Lumokoak hara joandakoan, gauza bera. Ohitura izaten zen ardo zahagia jartzea jaietan.</p>

15. Inauterietan dantzaldia eta mozerro lehiaketa Gernikan

- **Erref:** GER-011/036
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:45:13. **Bukatu:** 00:46:04
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

<p>Inauterietako asteartean (arratsaldean) jai izaten zen Gernikan. Mozerro lehiaketa eta dantzaldia egoten ziren.</p>

16. Txitxi-burruntzi edo "Basatoste" eguna

- **Erref:** GER-011/037
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:46:04. **Bukatu:** 00:47:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

Txitxi-burruntzi edo "Basatoste" eguna. Ohituraren inguruko azalpenak: mendira joan, han bertan sua egin eta burrunzian txorizoa edo urdaia erre eta jan. Ze datatan ospatu izan den.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-04-25

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com